

Foto: Barry Ord Clarke

Enhånda — — eller begge

A silhouette of a fly fisherman is shown on the left side of the frame, holding a fishing rod that extends diagonally across the sky. The background is a bright sky with scattered white clouds. The fisherman is wearing a cap and a jacket. The overall scene is backlit by the sun, creating a high-contrast silhouette effect.

Ved 11 fot møtes
enhånds- og tohånds
fluestenger. Alt om Fiske
har testet de tyngste
enhånds- og de letteste
tohåndstengene mot
noen som kan brukes til
begge kastemåter.

ds
nånds
deler?

Tekst og testfoto: Terje Bomann-Larsen

Produktfoto: Jon Lenæs

Det er ikke mange enhåndstenger som er lengre enn 10 1/2 fot, og enda færre tohåndstenger er kortere enn 12. Mange produsenter velger å hoppe over dette segmentet, mens andre går inn for fullt. Det gjelder ikke minst de norske merkene Guideline og Zpey, og forklaringen er enkel. Siden «alle» norske fluefiskere har lært seg å speykaste, men ikke alle vil kaste tohånds, har det vokst fram et behov for lange enhåndstenger som egner seg for denne teknikken. Men lange enhåndstenger er tunge i lange løp, og noen produsenter gir deg derfor muligheten til å bruke stanga også som tohånds, enten ved å legge ved et ekstra håndtak til å skru på bak snellefestet, eller ved å forlenge fighting butten så du får plass til en hånd. Den første løsningen gir det som på engelsk kalles switch rod – eller hybridstang på norsk. I denne testen gjelder det begge stengene fra Zpey, TFO og Partridge. Andre, som G. Loomis og Guideline har valgt «semi-varianten», og mer antyder enn anbefaler at man også kan bruke begge hender. Selv om det er teknisk mulig å ta et tohåndsgrep, er det ikke komfortabelt, og etter litt prøvekasting valgte vi å vurdere disse som rene enhåndstenger.

Favoritter og bestekjøp

Alle som får seks i våre tester er toppstenger, og vurderes som like gode. I valget av personlige favoritter, tillater vi oss også å skjele til eget bruksområde samt smak og behag. Først når vi velger «bestekjøp» kommer prisen med i vurderingen. I denne testen var det ingen tvil om at Streamstix Salmonstix til 1798 kr ga mest stang for pengene!

Toms favoritt:	Zpey Switch Real Steel 1107
Gerhards favoritt:	Zpey Switch Real Steel 1107
Terjes favoritt:	Guideline LeCie
Toms bestekjøp:	Streamstix Salmonstix
Gerhards bestekjøp:	Streamstix Salmonstix
Terjes bestekjøp:	Streamstix Salmonstix

Testerne

Foto: Tom Skyrud

Gerhard Schive (64): Fluefisker i 53 år. Vokst opp med bambus, hoppet over glassfiber som han aldri likte og gikk direkte på grafitt der han er i dag. Opptatt av kasteteknikk, spesielt 2-hånds. Har gjennom årene skrevet en del artikler og tester for bl.a. Alt om fiske, Villmarksliv og Jakt og Fiske. Langlinefan.

Terje Bomann-Larsen (59): Fisket med flue siden tidlig barndom, og har vært borti det meste fra bambus og massiv glassfiber til moderne grafitt. Aktiv i sportsfiskepressen siden 1980, og tester av fluestenger for Flugfiske i Norden og Alt om fiske siden tidlig på 90-tallet.

Tom Skyrud (47): Fluefisker i 30 år, aktiv som forfatter og skribent i sportsfiskepressen. Tester av fluestenger m.m. for ulike blader i 15 år. Tidligere castingutøver på landslagsnivå, senere aktiv konkurransefisker, som har deltatt i VM i fluefiske fem ganger.

HVOR – NÅR – OG FOR HVEM?

Bruksområdet for 11-fots-stenger vil til en viss grad være forskjellig for enhånds- og tohåndskasterne. Den som velger en så vidt tung enhåndstang vil gjerne være en svoren enhåndsentusiast som også oppsøker ganske store lakseelver uten å vurdere tohånds. Og vi snakker her kun om fiske der man løfter hele klumpen fra vannet, vender opp, og legger snøret ut igjen med et minimum av luftkast. Siden den vektdelen av snøret ikke til stadihet skal ut og inn gjennom stangringene, samtidig som kastelengde er viktig, er dette et fiske som også innbyr til bruk av klump.

Tohåndskasteren dekker de større elvene med lengre stenger, og vil eventuelt velge en 11-foter for småelvene – kanskje også med tanke på sjørretfiske. Det mest aktuelle bruksområdet for alle disse stengene er nok ei mellomstor smålaks- eller sjørretelver der speykast mange steder er nødvendig.

Men: Om 11-foterne velges av svorne tilhengere av den ene eller andre kastemåten – hvem skal da kjøpe switchstengene? Kastere som trives like godt med en- og tohånds, vil vel gjerne hoppe fra f.eks. en tifots enhåndstang i klasse 7 til en tohånds13-foter i klasse 8? En tanke er at en som er enhåndskaster i utgangspunktet vil kunne

gå over til tohånds for å spare krefter der forholdene tilsier det. Et annet salgsargument er at ei slik stang kan brukes av to generasjoner – som kraftig enhånds for senior, og tohånds for junior. Tida og markedet vil vise om disse teoriene holder, men vår test viser at noen av disse stengene også er gode nok for rene tohånds- eller enhåndsfriker.

STANGLÆNGDER OG HÅNDTAK

Alle enhåndstenger i testen ligger rundt 11 fot, mens tohåndstengene er 11'6". Likevel kan vi si at de er like lange. Inkludert i tohåndstengenes lengde er endestykket som tjener som grep for nedre hånd. Den utgjør ca en halv fot. Switchstengenes lengde er, unntatt for TFO, oppgitt for enhåndsvarianten, så når endestykket kommer på, er også disse 11'6". Enhåndstenger på 11 fot med kort fighting butt har samme effektive lengde fordi det ikke er noe bak snellefestet som skal med i regnestykket. Noen forhold forstyrrer likevel dette bildet: Switchstenger med det vi kaller double wells har håndtaket for enhåndskast helt nede ved snellefestet, og i forhold til stenger med vanlig full wells, blir den effektive lengden økt med nærmere en halv fot.

Produsentene har valgt ulike løsninger for switchhåndtakene. TFO og Zpey har et framre håndtak med «double wells». Det betyr at det er formet to håndtak i ett, og du bruker det framre ved tohåndskast, det bakre til enhånds. Partridge har valgt å legge et vanlig full wells enhåndshåndtak foran snellefestet, og en ekstra (17 cm) lang forlenger bak. Det gir et behagelig og korrekt plassert grep for enhåndskast, og forlengeren er dessuten fin å legge an mot underarmen i løftet, så mange vil nok foretrekke å bruke denne også ved enhåndsfiske. Det samme kunne vi sagt om stengene med halvlange fighting butts, men særlig de som sitter på Guideline LPXe er så klumpete i enden at det vil bli ubehagelig i lengden. Zpey har valgt å bruke sitt egenutviklede konsept også på switchstengene, og selv om «kroksleiven» ikke er like markant som på tohåndstengene, så fungerer den utmerket.

INFLASJON I SEKSERE?

Halvparten av stengene i testen kan briske seg med terningkast seks. Det er ikke fordi vi har blitt bløthjertet og vil gjøre alle til lags. I hver enkelt test er det konkurrentene som setter standarden, og en sekser betyr ikke annet enn at stanga er blant de beste av de aktuelle kandidatene. Finner vi ikke noe som trekker ned i forhold til konkurrentene, ja så blir det toppkarakter. Det er imidlertid verd å merke seg at vi ikke stiller helt like krav til stenger i ulike AFTM-klasser. Det er f.eks. forventet at ei stang i klasse 8-9 skal kaste noe lenger enn ei i klasse 6-7.

En annen sak er at antallet stenger gir et litt spinkelt grunnlag for karaktersetting. Det er i realiteten ikke 12 stenger i en test, men 9 + 7 i to tester. Det forklares med at vi har en enhåndstest der samtlige enhåndstenger er testet sammen med switchstengene, satt opp som enhånds. Så har vi skrudd forlengerne på switchstengene og kjørt dem i en tohåndstest med de rene tohåndstengene. Hybridene har altså vært gjennom to tester, og får ett terningkast for hver av dem. Det betyr igjen at vi ikke har vurdert rene enhåndstenger mot rene tohåndstenger, og at terningene i disse kategoriene ikke er direkte sammenlignbare.

Men om sekserne i denne testen synes billige, så betyr det ikke at de er ufortjent. Også denne gangen var det mye bra, og teamet storkoste seg. Med ett unntak fyller alle teststengene sin funksjon og forsvare sin pris. Her ser du hva som ligger bak terningkastene:

KARAKTERSKALA

- Styr unna!
- Brukbar stang, men heller ikke mer.
- Jevnt over middelmådig, eller svært smalt bruksområde.
- God stang til sitt bruk - om du vet hva du skal ha, og prisen er riktig.
- Meget god stang som jevnt over ligger et lite hakk under, eller «spesialist» med smalere bruksområde enn de beste.
- Helt i toppen på de viktigste kriteriene. Ikke nødvendigvis best på alt, men over snittet på alle punkter.

Enhåndsstengene

G. Loomis Native Run GLX

Markedsføres av: Elbe Normark, www.elbe.no, tlf 67 16 74 04

Pris: 6899 kr

Klassifisering: 7

Lengde og antall deler: 11' - firedelt

Vekt: 155 g

Rigging: Tre recoil snøreførere og sju enbente snakeringer. Full wells håndtak med fast, halvlang fighting butt

Garanti: Forbrukerkjøpslov og GL-Xpress

Futtermal: Tøypose og corduratrukke rør

Aksjon: Halv

Dette er noe helt annet enn tiftoteren i forrige test. Aksjonen er dyper, toppen stivere, og overgangen jevnere. Spensten i materialet kommer her til sin fulle rett. Det betyr store kaste-lengder med høy presisjon, både med overhånds- og speykast. De tre vidåpne recoilringene gir minimal friksjon, og gjør sitt til at WF 7-snøret på 35 yds. fyker ut i full lengde. Klump på 18-21 gram fungerer også utmerket. Native Run er et meget godt alternativ for deg som fisker enhånds også i større elver.

Terning: ■■

Guideline LeCie

Markedsføres av: Nordic Outdoor, www.nordic-outdoor.no, tlf 64 83 89 00

Pris: 4749 kr

Klassifisering: 6-7

Lengde: 10'8" - firedelt

Vekt: 134 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov + Guideline

I-Express

Rigging: 2 snøreførere og 9 enbente snakeringer. Half wells håndtak og fast fighting butt

Futtermal: Tøypose og corduratrukke stangrør

Aksjon: Halv

Sammenlignet med dem som har lengre butt, er den virksomme delen på Guideline LeCie bare marginalt kortere enn på 11-foteren. Likevel er - og kjennes - denne stanga klart lettere enn de andre enhåndstengene. Det skyldes også at den jevne, litt dype halvaksjonen gjør stanga lett å spenne opp og fungerer utmerket til alle typer kast. Timetersklumpen på 18 gram er som skreddersydd til stanga, men den tar fint WF 7 eller WF 6 om du vil. LeCie er ikke like rå som Native Run, men ei kremstang for litt mindre lakse- og sjøørretelver.

Terning: ■■

Guideline LPXe 1107

Markedsføres av: Nordic Outdoor, www.nordic-outdoor.no, tlf 64 83 89 00

Pris: 3599 kr

Klassifisering: 7-8

Lengde: 11' - firedelt

Vekt: 150 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov + Guideline

I-Express

Rigging: 2 snøreførere og 9 enbente snakeringer. Half wells håndtak og fast halvlang fighting butt

Futtermal: Tøypose og corduratrukke stangrør

Aksjon: Halv

Guideline har fornyet hele LPXe-serien i år, og denne modellen er også helt ny i sortimentet. Klassifiseringen er AFTM 7-8, men vi vil helst stryke 8-tallet, da den sliter merkbart med klumpen på 21 gram. 18 gram passer mye bedre, men LPXe kjennes tyngre, og krever mer arbeidsinnsats enn LeCie. Dessverre får vi ikke betalt for det. Overhåndskastene går helt greit, men den stive rot delen gir ikke fullgod kontakt med kastarbeidet. Den er heller ikke god å spenne opp til speykast, og det begrenser bruksområdet. Vi foretrekker klart å bruke klump-line framfor WF til denne stanga.

Terning: ■■

Guideline LPXe 1108

Markedsføres av: Nordic Outdoor, www.nordic-outdoor.no, tlf 64 83 89 00

Pris: 3699 kr

Klassifisering: 8-9

Lengde: 11' - firedelt

Vekt: 155 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov + Guideline

I-Express

Rigging: 2 snøreførere og 9 enbente snakeringer. Full wells håndtak og fast halvlang fighting butt

Futtermal: Tøypose og corduratrukke stangrør

Aksjon: Halv

Også denne er klasset litt for høyt, men er likevel et kraftfullt alternativ for deg som ikke skal kaste tohånds uansett. Vi foretrekker klumpsnøret på 21 gram, eventuelt WF 8, og med det kan du kaste virkelig langt, og også presentere litt større laksefluer. Selv om denne har hakket mer toppaksjon enn lillebroren, er den ei bedre speystang. Likevel er det lange overhåndskast med klump den er best til, men det krever at du har styrke i kastearmen. Skulle det bli slutt på kreftene er det kanskje en trost at stanga også er brukelig som tohånds.

Terning: ■■

Streamstix Salmonstix 11'1

Markedsføres av: Streamstix, www.streamstix.no, tlf 92 25 04 74

Pris: 1798 kr

Klassifisering: 7

Lengde: 11'1" - firedelt

Vekt: 144 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov

Rigging: En keramisk snørefører + 8 enbente snakeringer. Full wells håndtak med fast fighting butt

Futtermal: Tøypose og corduratrukke stangrør

Aksjon: Trekvart

Det er spart på både kork og ringer, og materialet i klingene kjennes heller ikke dyrt. Men når vi spenner den opp til speykast ser vi at det er mulig å få til mye med enkle midler! Salmonstixen jobber fra dypet, og den jevne overgangen til den flate toppen gir full kontakt med kastarbeidet. Det gjør det lettere også for mindre rutinerne kastere å legge ut fine speykast gang på gang. Som speystang er den verd en sekser, men den gir seg litt når vi trekker for fullt i overhåndskastene. Vi foretrekker en standard WF7 framfor klump.

Terning: ■■

Foto: Terje Bomann-Larsen

Switchstengene

Tohåndsstengene

Foto: Terje Bomann-Larsen

Partridge PA 1650

Markedsføres av: Mustad, www.mustad.no, tlf 61 13 77 00

Pris: 4485 kr

Klassifisering: 7

Lengde og antall deler: 11/11'6" - tredelt

Vekt: 136/154 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov

Rigging: 2 snøreførere og 10 snake-ringer. Full wells håndtak med løs fightingbutt e.l. forlenger

Futtermal: Pose og corduratrukket stangrør

Aksjon: Topp

«Classical loch style or summer grilse rod» - er Partridges beskrivelse av bruksområdet, men vi har bare vurdert den som elvestang. Selv om stanga er lett, krever den en del kraft, og vi sliter litt med å aktivere den stive bunndelen når vi kaster enhånds med WF 7. Når vi skrur på det lange endestykket og griper med begge hender, endrer bildet seg, og stanga klarer seg meget bra som tohånds. Når vi får med bunndelen blir den også ei bedre speystang, men en litt «løs» topp gjør at sekseren glipper. Klumpvekt til tohånds: 18-21 gram.

Terning:

Enhånds: Tohånds:

TFO Lefty Kreh Professional

Markedsføres av: StreamStix, www.streamstix.no, tlf 92 25 04 74

Pris: 2449 kr

Klassifisering: 5

Lengde: 11' m. forlenger - firedelt.

Vekt: 147/182 g

Garanti: Forbrukerkjøpslov

Rigging: To keramiske snøreførere, 9 snakeringer. Double wells håndtak med løs forlenger

Futtermal: Tøypose og corduratrukket stangrør

Aksjon: Topp/halv

Dette kunne vært en interessant kombinasjon av tohånds for junior og enhånds for senior, også til ørretfiske, men den er ikke særlig lett å håndtere. Vi foretrekker WF 6 framfor 5, og legger ut greie overhåndskast så lenge vi ikke trykker på og framkaller vibrasjoner i toppen. Men kombinasjonen av en noe vinglete topp og ganske stiv bunn gjør den mindre egnet til speykast, og særlig gjelder det når vi prøver med begge hender. Om du ønsker å inspirere poden til å bli fluefisker, er dette neppe den rette stanga til formålet.

Terning:

Enhånds: Tohånds:

CF Burkheimer Classic

Markedsføres av: Midtgård fluefiske, www.midtgardfluefiske.no, tlf 22 17

17 34

Pris: 6750 kr

Klassifisering: 6-7-8

Lengde og antall deler: 11'6" - firedelt

Vekt: 186 g

Garanti: Livstid

Rigging: 2 snøreførere, 9 snakeringer.

Full wells tohåndshåndtak

Futtermal: Tøypose og metall stangrør

Aksjon: Halv

CF Burkheimer leverer som alltid et vakkert stykke stangbyggerkunst, men også bruksegenskapene er av første klasse. Sammen med Hardy er dette stanga som dekker det aller letteste tohåndsfisket. Aksjonen er jevn og fin, og med lett klump er det hovedsakelig toppen som leverer delikate presentasjoner. Vi satte den også opp med Midtgårds egen klump på 22 gram, og fikk stanga til å jobbe mer i dybden. Til speykast foretrekker vi dette snøret, men her er det lov å eksperimentere. Burkheimeren er tolerant på snørevakta.

Terning:

Hardy Swift

Markedsføres av: Fairpoint, www.fairpoint.dk/outdoors, tlf 0045 48 14 24 12

Pris: 5299 kr

Klassifisering: 7

Lengde og antall deler: 11'6" - firedelt

Vekt: 192 g

Garanti: Livstid

Rigging: En snørefører + 9 enbeinte snakeringer. Full wells tohåndshåndtak

Futtermal: Tøypose og corduratrukket stangrør

Aksjon: Halv

Også Hardy Swift er ei meget god stang for det «ultralette» tohåndsfisket. Med timetersklumpen på 18 gram leverer den pent og presist både på overhånds- og speykast. Men Hardy har en mykere topp enn Burkheimer, og den gir seg litt når vi øker belastningen. Dermed blir denne stanga også mindre fleksibel ved valg av snørevekt. Allerede 21 grams-klumpen ble i tyngste laget. Med lett line er Hardy Swift likevel et godt alternativ for alle som ønsker ei tohåndstang som også kan brukes til sjørretfiske.

Terning:

Zpey Switch Real Steel 1107

Markedsføres av: Zpey Systems, www.zpey.no, tlf 63 00 00 00

Pris: 5670 kr

Klassifisering: 7 (klumpvekt 15-19 g)

Lengde og antall deler: 11'/11'6" - fire-delt.

Vekt: 133/194 g

Garanti: Livstidsgaranti uansett årsak ved førstegangs skade

Rigging: 2 snøreførere og 8 snakeringer. Double wells håndtak, løs fighting butt og forlenger

Futtermal: Tøypose og corduratrukket koffert

Aksjon: Trekvart

Zpeys 1107 har en ganske dyp, men likevel rask aksjon, det vi kaller kort slaglengde. Det gjør stanga spesielt velegnet til speykast, der den imponerer enten vi bruker en eller to hender.

Anbefalt klumpvekt er 15 til 19 gram, men til tohånds speykast fungerer den uklanderlig også med 21 grams klump. Overhåndskast går også utmerket og krever relativt liten kraftbruk. Den kaster ikke lengst i testen, men presenterer pent og presist og med full kontroll. Både klumper og WF-snører går fint til denne stanga.

Terning:

Enhånds: Tohånds:

Zpey Switch Real Steel 1109

Markedsføres av: Zpey Systems, www.zpey.no, tlf 63 00 00 00

Pris: 5970 kr

Klassifisering: 9 (klumpvekt 20-23 g)

Lengde og antall deler: 11'/11'6" - fire-delt

Vekt: 144/205 g

Garanti: Livstidsgaranti uansett årsak ved førstegangs skade

Rigging: 2 snøreførere og 8 snakeringer.

Double wells håndtak, løs fighting butt og forlenger

Futtermal: Tøypose og corduratrukket koffert

Aksjon: Halv

Storebror Zpey har en litt annen aksjon enn 1107, men selv om denne jobber mer i toppen, er ytelsen mye den samme. Toppen er fortsatt relativt stiv, og speykastene går også her som en lek. I tillegg er denne litt råere på overhåndskast. Det henger selvsagt også sammen med at den er generelt kraftigere og trenger en WF 8, eller en klump på over 20 gram. Testklumpen på 21 gram fungerte utmerket til alle typer kast, enten vi brukte en eller begge hender. 1109 krever litt mer armstyrke enn lillebror, og kommer best til sin rett med klump.

Terning:

Enhånds: Tohånds:

Loop Opti

Markedsføres av: Loop Tackle Norge, www.looptackle.se, tlf 51 57 09 90

Pris: 7000 kr

Klassifisering: 7-8 (klumpvekt 24-29g)

Lengde og antall deler: 11'6" - fire-delt

Vekt: 182 g

Garanti: 1 års full garanti uansett bruddårsak + 24 år mot fabrikkasjons-/materialfeil

Rigging: En snørefører og 9 snakeringer. Full wells tohåndshåndtak

Futtermal: Pose og corduratrukket stangrør

Aksjon: Halv

Med anbefalt klumpvekt på 24-29 gram, stiller Loop Opti i en litt annen klasse enn Hardy og CF Burkheimer. Vi synes likevel Loop tar litt hardt i, for til så korte tohåndstenger mener vi det er mest aktuelt å bruke tilsvarende korte klumper, og da passer timetere på 24 gram perfekt. Aksjonen har vi klassifisert som halv, men den går dypere enn på de to andre, og toppen er relativt flat. Dette er kriterier for fremragende speyegenskaper, men også overhåndskastene går upåklagelig - langt og presist.

Terning:

Foto: Barry Ord Clarke

Litt om testsnørene

I tidligere tester har vi stort sett testet alle stenger med ett og samme WF-snøre i den oppgitte vektclassen. Denne gangen har vi hatt med stenger i samme lengde, men i noen grad ulike vektclasser. Rundt elleve fot er det ikke bare spørsmål om enhånds eller tohånds, men også om WF eller klump. Vi har derfor i stor grad valgt å tilpasse snørene etter stengene, og også testet dem med ulike alternativer. Hva som funker vil du finne i beskrivelsen av hver enkelt stang. Vi har stort sett testet enhånds med både WF og klump, mens tohåndskastingen (unntatt TFO) utelukkende har foregått med klumpliner.

WF: Guideline RS # 7 og 8F. Guideline Pouch Pro # 7F Scientific Angler GPX # 6F

Klumper: Guideline Power Taper # 6-7 (18 g), # 7-8 (21 g) og # 8-9 (24 g), alle ca 10 meter. Midgar Balance Taper # 6-7-8, Intermediate GhostTip (22 g/10,5 m)